

Resultataftale 2019

mellem

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

og

Sydslesvigudvalget

Resultataftale 2019-2021

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Resultataftalen omfatter Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke i perioden 1. januar 2019 til 31. december 2021, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

Bibliotekets og forskningsafdelingens strategi er 2 – 3 årige, hvorfor vi gerne ser disse strategier som en del af resultataftalen. Dog med den bemærkning at de fremtidige indsatsområder hele tiden vil blive tilrettet, når nye behov opstår. Grundet de statslige bevillingsregler fastsættes det årlige bevillingsniveau i henhold til de på de årlige finanslove opførte midler, og efter drøftelser mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingens virke baseret på egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med virksomhedens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken DCB og Forskningsafdelingen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at udbrede kendskabet til Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

2.1. Baggrund

Dansk Centralbibliotek er det danske bibliotek i Sydslesvig. Hovedbiblioteket er beliggende i Nørregade 59, Flensborg. Der er filialer i Slesvig, Bismarcksgade 18 A og i Husum, Nystaden 81. Derudover er der et fællesbibliotek på Jes-Kruse-Skolen, Egernførde. Biblioteksvæsenet råder pt. over 2 bogbusser, som betjener hele det sydslesvigske område med besøg ved et stort antal skoler, børnehaver, børne og ungehuse, skolefritidsordninger, forsamlingshuse samt et stort antal buslånere, hvis lånerkort ofte indeholder en hel familie.

Biblioteket servicerer Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. ved at stille materialer til rådighed til fritidslæsning fra skolebibliotekerne. Biblioteket har en stor samling af lokallitteratur, der går under betegnelsen: Den Slesvigske Samling. Den Slesvigske Samling består af ca. 60.000 materialeenheder, bøger, film, musik, pjecer m.v. samt 600 digitaliserede værker fra den boghistoriske samling og råder over forskellige tilbud til studerende. Derudover er der under Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. en selvstændig forskningsafdeling med eget budget.

Endvidere er Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. også ansvarlig for det løbende samarbejde med øvrige organisationer i vores kultur- og videnscentrum, nemlig Nordisk Informationskontor, Foreningen Nordens sekretariat, Sydslesvigs danske Kunstforening og fra 2018 også projektet "Oplev Sydslesvig", hvis projektledelse efter aftale med Sydslesvigudvalget er flyttet fra Dansk Skoleforening til biblioteket. Derudover huser biblioteket også ECMI-Library samt SSW-U og Aktive Kvinder.

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Bibliotekets øverste myndighed er Biblioteksbestyrelsen, hvis medlemmer er udpeget af, og repræsenterer følgende organisationer: Grænseforeningen e. V., Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sprogforeningen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig samt som noget nyt fra 2017 og frem, en repræsentant fra Brugerrådet.

Endvidere kan bestyrelsen udpege en ekstra person til at træde ind i bestyrelsen.

Den daglige ledelse varetages af bibliotekschefen og souschefen.

Forskningsafdelingen modtager efter de reviderede vedtægter, der er godkendt af foreningsretten juni 2017 faglig sparring og rådgivning af et dertil nedsat Forskningsudvalg. Den daglige, faglige ledelse varetages af lederen af Forskningsafdelingen.

2.3. Historie

Bibliotekets rødder går tilbage til bogsamlingen i journalist Gustav Johannsens private hjem i Flensborg fra 1891. Da Johannsens bogsamling ikke kunne rummes mere i privat regi, fortsatte biblioteksarbejdet fra 1921 i Flensborghus. 'Flensborghus Bogsamling' varetog biblioteksopgaven for det danske mindretal frem til 1959. Litteratursamlingen omkring det gamle hertugdømme Slesvig blev en selvstændig enhed, der siden 1949 kaldtes 'Den Slesvigske Samling'.

En af de største begivenheder inden for det danske biblioteksvæsen i Sydslesvig, var biblioteksnybygningen i 1959. Bygningen blev anset som en af de mest moderne danske biblioteksbygninger. Med oprettelsen af 'Studieafdelingen' i 1963, bekræftedes biblioteket som en regional forskningsinstitution.

Allerede kort tid efter nybygningens indvielse, bemærkedes manglen på arealer igen. I 1987 kunne en tilbygning tages i brug, og arealet forøgedes til det dobbelte. Biblioteksbygningen er stadig præget af tilvækst specielt af en øget mængde af arkivmateriale som fortsat indleveres. I 2008 hhv. 2010 blev indgangspartiet og udlånsarealet ombygget og nyindrettet. I forbindelse med nyindretningen i 2010 blev Den Slesvigske Samling åbnet for publikum.

2.4. Mission

Dansk Centralbibliotek har jf. vedtægterne til formål

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling
- at indsamle, registrere og bevare arkivalier

2.5. Vision

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs vision er at vi vil være stedet, hvor man møder alt det danske, dog i visse sammenhænge også i udvidet udgave som:

"stedet, hvor du kan møde alt det danske – det slesvigske & det nordiske"

Biblioteket har en stor styrke i at være grundlagt på dansk kultur og skal forstærke sit fokus på **formidling af dansk sprog og dansk kultur**, hvor vi skal markere os som stærk samarbejdspartner for alle i grænselandet og Sydslesvig. Fokus på bibliotekets særlige rolle som en del af det danske mindretal i Sydslesvig skal således opretholdes og styrkes. Formidlingen af nordisk sprog og kultur fortsætter.

Biblioteket skal tilbyde mere til flere. I takt med teknologisk udvikling, digitale muligheder og ændrede arbejdsprocesser vil vi søge muligheden for at tilbyde mere til flere.

Biblioteket er både læsestedet, lærestedet og mødestedet i forlængelse af Bibliotekets funktion som **kultur-, oplysnings- og læringsinstitution, altså som samlingssted.** Biblioteket skal fortsat arbejde med biblioteksrummene/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og både får gode og uventede oplevelser. Bibliotekets lokaler er borgernes rum, stedet hvor man henter viden og hvor man har udviklende demokratiske diskussioner og stedet hvor foreninger og sociale grupperinger mødes. Bibliotekerne er lokalsamfundets mødested – et "bytorv", der skaber liv, debat, deltagelse og udvikling.

Digital dannelse. Bibliotekets tilbud styrkes i forhold til det digitale samfund, hvor biblioteket både skal være informationsformidler, og styrke borgerne ved at udvikle deres receptive, men også reflektive og produktive kompetencer på det digitale område: finde, filtrere og forstå viden på internettet, samt skabe indhold.

Forskning og formidling. Biblioteket er gennem Forskningsafdelingen og Den Slesvigske Samling kendetegnet ved at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling. Denne rolle vil i de kommende år blive udbygget og styrket, således at disse to afdelinger fortsat fremstår som centrale aktører i regionens forskningsvirksomhed.

Mindretallet og Sydslesvigs særpræg. Biblioteket vil med udgangspunkt i det unikke materiale der bevares i Arkivet og Den Slesvigske Samling arbejde for at styrke kendskabet til mindretallets historie og kultur og Slesvigs særpræg.

2.6. Strategi

I det følgende præsenteres nogle af de strategiprocesser, som er relevante for at opfylde vores forskellige formål som de er beskrevet i vedtægterne, vores vision og de daglige kerneopgaver.

1) anvende relevante værktøjer for biblioteker

Biblioteket vil løbende udvikle vores værktøjer og bruge løsninger, der hvor digitale muligheder, centralisering og/eller automatisering kan frigøre ressourcer til brugerrettede aktiviteter, arrangementer mv. DCB vil i størst mulig udstrækning følge udviklingen af bibliotekariske procesforandringer i Danmark med henblik på at frigøre ressourcer til andre aktiviteter.

2) de rigtige kompetencer

Rigtige kompetencer er afgørende for vores tilbud fremadrettet. Vi skal til stadighed uddanne bibliotekspersonalet så det matcher de behov, der opstår jf. udvikling i bibliotekerne og bibliotekernes tilbud. Personalets kompetencer skal tænkes i retning af såvel klassiske bibliotekaropgaver som f.eks. læseklubber, formidling mv., samt nyere opgaver som f.eks. digital dannelse og andre borgerrettede opgaver.

3) samarbejde både med andre og internt

Samarbejde og arbejdsdeling med andre biblioteker, forskningsinstitutioner og arkiver skal fortsat optimeres. Det øgede samarbejde har udkrystalliseret sig i meget konkrete og forpligtende samarbejdsaftaler, senest i 2016 med ECMI (med etableringen af ECMI Library i forlængelse af DSS).

4) evaluere interne processer og rammer

Udvikling og optimering sker fortsat i forhold til interne/eksterne administrative processer samt administrative opgaver jf. f.eks. deltagelse i EU-udbud, sammen med øvrige organisationer i det danske mindretal. Endvidere fortsætter undersøgelse af mulighederne for, og gerne indgåelse af, aftaler om arbejdsdeling/sammenlægning af administrative funktioner.

2.7. Nøgletal

Tabel 1. Udvikling i besøgstal

	2013	2014	2015	2016	2017
Bibliotek i Flensborg	91.885	98.622	104.088	103.088	97.462

Tabel 2. Udvikling i udlån

	2013	2014	2015	2016	2017*
Samlet udlån	527.266	520.484	501.340	458.445 321.066	290.681
Deraf via skolerne	164.837	165.058	181.164	166.701 143.908	122.330

*) Der er tale om en ændret opgørelsesmetode, da vores tal fra 2017 ikke længere viser fornyelser – og som tidligere har været 30-35% af udlån. Samtidig er der også en periode med udlånsudfordringer pga. det nye, fælles bibliotekssystem, og endeligt må påpeges, at de ansvarlige for vores nye system, KL's KOMBIT, er i dialog med Danmarks Statistik om opgørelser mv., så der som sådan tages generelt forbehold for opgørelser for nuværende. For 2016 er tallene forsøgt opgjort både på gammel og ny måde, for at muliggøre en sammenligning.

Tabel 3. Materialebestand

	2013	2014	2015	2016	2017
DCB	388.763	390.333	392.327	383.178	351.186*)

*) Her ses også en effekt af det nye bibliotekssystem, hvor vi inden overgangen fik foretaget en grundig revision (oprydning) af materiale, så kun det stadig relevante overgik.

Tabel 3. Medarbejderudvikling 2013 - 2017

Biblioteket	2013	2014	2015	2016	2017
I alt medarbejdere	41,93	42,80	42,44	41,99	42,96

Forskningsafdelingen	2013	2014	2015	2016	2017
I alt medarbejdere	4,67	4,00	4,50	4,00	4,00

I alt DCB e. V	46,60	46,80	46,94	45,99	46,96
----------------	-------	-------	-------	-------	-------

Tabel 4. Udvikling i bevilliget tilskud fra den danske stat til DCB e. V. i alt (EURO)

	2014	2015	2016	2017	2018
Driftstilskud i alt	3.659.441	3.715.908	3.741.183	3.759.126	3.822.000
Projekttilskud i alt	233.243	264.112	-	239.247	198.968
<i>Sommerhøjskole</i>	40.214				
<i>DDS/Forskningsbibliotek</i>	193.029				
<i>"Sydslesvigere i krig"</i>		70.564			
<i>"Sydslesvighistorie.dk"</i>		193.548			
<i>"Afstemningstiden og 2020 i Sydslesvigsk perspektiv"</i>				99.462	
<i>"1920-2020 i genforeningens tegn"</i>					198.968
<i>"Sydslesvig for børn"</i>				55.780	
<i>"E-bøger om Sydslesvig"</i>				84.005	
I alt EURO	3.892.684	3.980.020	3.741.183	3.998.373	4.020.968

3. Økonomi

Til løsning af opgaveporteføljen havde Dansk Centralbibliotek i 2017 indtægter for i alt 4.111.961 € til biblioteksdrift, jfr. Tabel 4. herunder:

Tabel 4. Indtægter 2017 Dansk Centralbibliotek

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	3.473.316	25.841.471	84,5 %
Offentlige tyske tilskud	479.274	3.565.799	11,7 %
Øvrige tilskud	5.517	41.046	0,1 %
Diverse Indtægter	153.854	1.144.674	3,7 %
I alt EURO	4.111.961	30.592.990	100,0 %

Til løsning af opgaveporteføljen havde Forskningsafdelingen i 2017 indtægter for i alt 285.810 € til biblioteksdrift, jfr. Tabel 5 herunder:

Tabel 5. Indtægter 2017 Forskningsafdelingen

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	285.810	2.126.426	95,6 %
Sydslesvigs oplysningsforbund	0	0	0,0 %
Salg af bøger	1.658	12.336	0,6 %
Gaver og formålsbestemte gaver	11.425	85.002	3,8 %
Diverse Indtægter	34	253	0,0 %
I alt EURO	298.927	2.224.017	100,00%

Tabel 6. Dansk Centralbiblioteks regnskab 2017 fordelt på udgiftstyper

Område	Udgifter i 2017 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig- Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel øvrige ind- tægter
Biblioteks- virksomhed	4.180.038		3.473.316	83,1 %	479.274	11,5 %	159.371	3,8 %
Personale	2.502.340	59,9 %	2.079.445		287.769		95.089	
Administration	296.577	7,1 %	246.456		34.106		11.270	
Bygninger	400.360	9,6 %	332.699		46.041		15.214	
Materiale	627.740	15,0 %	621.652		72.190		23.854	
Inventar	104.058	2,5 %	86.472		11.967		3.954	
IT	201.518	4,8 %	167.462		23.175		7.658	
Biler og busser	40.196	1,0 %	33.403		4.623		1.527	
Afskrivninger	23.772	0,6 %	19.755		2.734		903	
Div. Udgifter	-224	0,0 %	-186		-26		-9	

Tabel 7. Forskningsafdelingens regnskab 2017 fordelt på udgiftstyper

Område	Udgifter i 2017 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig- Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel øvrige ind- tægter
Forsknings- afdelingen	379.990		285.810	100,0 %	0	0,0 %	13.117	3,45 %
Personale	279.013	73,4 %	209.785	209.785	0		9.623	
Trykning / adm.	18.261	4,8 %	13.719	13.719	0		630	
Øvrige udgifter	75.515	19,9 %	56.876	56.876	0		2.605	
Inventar	0	0,0 %	0	0	0		0	
IT	7.201	1,9 %	5.430	5.430	0		248	

- Afskrivninger er med

Ved aftalens underskrivelse har foreningen i 2019 budgetterede indtægter for i alt 4.501.398 €, jf. tabellen herunder:

Tabel 8. Budgettal 2019 for biblioteket

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.563.894	26.515.370	85,08%
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	11,51%
Øvrige tilskud	3.000	22.320	0,07%

Diverse Indtægter	140.000	1.041.600	3,34%
I alt EURO	4.188.894	31.165.370	100,00%

Budgettal 2019 for forskningsafdelingen

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	292.504	2.176.231	93,60%
Offentlige tyske tilskud	0	0	0%
Øvrige tilskud	0	0	0%
Diverse Indtægter	20.000	148.800	6,40%
I alt EURO	312.504	2.325.031	100,00%

Samlet budget 2019

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.856.398	28.691.601	85,67%
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	10,71%
Øvrige tilskud	3.000	22.320	0,07%
Diverse Indtægter	160.000	1.190.400	3,55%
I alt EURO	4.501.398	33.490.401	100,00%

4. Mål for Dansk Centralbiblioteks arbejde i 2019-2021

Denne resultataftale indeholder mange elementer, der samlet set kan betragtes som det resultat, vi skal levere i 2019 og frem. Ud over de opgaver, der fremgår af vores strategi – har vi også valgt at beskrive de kerneopgaver, der skal varetages, og som vi supplerer med nogle særlige indsatser beskrevet som resultatmål for 2019 og frem.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. har endvidere indgået resultataftale med delstaten Slesvig-Holsten for 2017 - 2019. Dette sker ud fra ønsket om dokumentation af de ydelser, som kan forventes fra biblioteket, men med mulighed for at afvigelser løbende kan drøftes, dvs. stort set samme aftalestruktur som indeværende aftale.

4.1. De daglige opgaver – vores kerneopgaver

Bibliotekets Fortælling klarlægger Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs kerneopgaver – nemlig at være bindeled mellem fortid, nutid og fremtid. Dette sker gennem de tilbud biblioteket stiller til rådighed. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig hviler på den danske bibliotekslov, der præciserer, at biblioteker skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Biblioteker er en af grundpillerne i et demokratisk samfund og i takt med samfundets og brugernes udvikling skal bibliotekets tilbud også udvikle sig, så de til stadighed kan matche brugernes behov for at blive klogere på sig selv og verden, tilegne sig viden og få uventede oplevelser.

Formidling af klassiske bibliotekstilbud - bøger, tidsskrifter, aviser, film, musik og hjælp til litteratursøgninger - hører fortsat til kerneopgaven. Tilbud som it-vejledning/introduktioner, borgerservice og digitale bibliotekstilbud er nye kerneopgaver for biblioteket, der også mærker behov for tilbud om "digital dannelse" – f.eks. øget viden om kildekritik på nettet. Bibliotekets kerneopgave er også at facilitere 'mødestedet' – stedet, hvor man mødes til foredrag, udstillinger, koncerter, danskurser, læsekredse, diskussioner om aktuelle emner – og stedet, hvor der er tid og rum til både (livslang) læring og fordybelse for den enkelte.

Forskning er en kerneopgave i Forskningsafdelingen og skal fremadrettes også være det i Den Slesvigske Samling lige som den folkelige formidling. Det gælder afholdelse af foredrag, rundvisninger og byrundture med historisk indhold, udstillinger, der viser Forskningsafdelingens og Den Slesvigske Samlings materiale. Det gælder også indsamling, registrering og bevaring af materiale om Slesvigs historie og om at vejlede og informere forskere, studerende og andre interesserede, som benytter arkivet og samlingen. For Forskningsafdelingen er det desuden en kerneopgave at indsamle, registrere og arkivere arkivmateriale fra det danske mindretal i Sydslesvig.

Implicit i alle bibliotekets kerneopgaver ligger et stort fokus på formidling af dansk og nordisk sprog, kultur og historie - og allerhelst i partnerskaber med andre, centrale aktører både nord og syd for grænsen. Et udpluk af bibliotekets opgaver giver et indblik i de mangeartede emner:

Formidling i biblioteker og bogbusser:

- udvælgelse, accession, katalogisering af nye materialer – med tilsvarende kassation af gamle materialer
- velkommen til nye lånere – registrering, indmeldelse og intro til biblioteket
- modtagelse af og kontinuerlig support til danskkursister
- personlig formidling og vejledning – f.eks. intro til nye materialer og hjemmesider
- biblioteksorienteringer og rundvisninger
- formidling – og hjælp til søgning på/i diverse hjemmesider og databaser
- digital markedsføring i nyhedsbreve, på facebook mv.
- udstillinger med tilknyttede aktiviteter
- præsentation af biblioteks tilbud på f.eks. forældremøder, distriktsmøder, kirkehøjskoledage samt en række on demand ønsker – f.eks. bagsædehistorier, booktalk, igangsættelse af læsekredse m.m.
- servicering af læsekredse
- borgerservice
- byvandring med historisk oplæg

Arrangementer:

- foredrag, forfatteraftener, debatarrangementer, årstidsfester, film for børn, læsekredse, hjælp til IT, formidlede filmforevisninger, book-talks, udstillingsprojekter, konkurrencer og lege. Alle aktiviteter arrangeres så vidt muligt i samarbejdsrelationer, som f.eks. vores tilbud under "Forskningens døgn" (Forskningsafdeling, Den Slesvigske Samling, skoler). Også samarbejde med f.eks. DR omkring formidling af konkrete temaer. Derudover deltagelse i en række aktiviteter i Sydslesvig, f.eks. Sommerhøjskolen, årsmøder, Fantasyfestival m.m.
- markedsføring omkring arrangementsvirksomheden – f.eks. program, plakater, flyer hjemmeside, nyhedsbreve, facebook, pressemateriale m.m.

Udstillinger:

- 5-6 udstillinger årligt i samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening og Nordisk Informationskontor.
- udstillinger i udlånet – f.eks. om historiske emner, temaer og inspiration til læsning, fotoudstillinger, udstillinger for børn, udstillinger af udvalgte kunstnere eller projekter.
- gratis udlån af salene til aktiviteter arrangeret af danske organisationer inden for mindretallet.

4.2. Tilgængelighed og forudsætninger

Biblioteket i Flensborg har åbent 55 timer/uge (51 uger).

Biblioteket i Slesvig har åbent 26 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Biblioteket i Husum har åbent 18 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Fællesbiblioteket i Egernførde har åbnet 8 timer/uge (40 uger).

Bogbusserne har samlet åbent i 64 timer/uger (40 uger).

Biblioteket skal gennem deltagelse i det almindelige lånesamarbejde søge at skaffe brugerne det materiale, som biblioteket ikke selv råder over (dansk og tysk lånesamarbejde).

Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforenings skolebiblioteker.

Fra og med efteråret 2017 er der etableret Fælles Bibliotekssystem med et agency i forhold til både Dansk Centralbibliotek og Dansk Skoleforening ("Sydslesvigbibliotekerne".)

Lån af materialer fra biblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren. Biblioteket kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden.

4.3. Opfølgning på spørgeskemaundersøgelsen

Den omfattende spørgeskemaundersøgelse fra 2016 samt en rapport, der analyserer de kvalitative udsagn fra undersøgelsen, ligger fortsat til grund for områder, hvor der sker forbedringer – f.eks. arbejder vi løbende på områder til fordybelse, der er bevågenhed på materialeindkøbet, ligesom vi i 2018 havde fokus på p-forholdene, en proces der fortsætter.

4.4. Igangværende indsatsområder

De fem indsatsområder fra tidligere års resultataftale bibeholdes til fortsat udvikling idét de også afspejler vigtige fokusområder for biblioteker i Danmark.

Styrke relationer til brugerne

Der skal fortsat være fokus på DCB's særlige rolle i Sydslesvig. Med baggrund i bibliotekets store spørgeskemaundersøgelse i 2016 arbejdes der som nævnt videre med udvalgte fokusområder, hvor også brugerne involveres – f.eks. gennem bibliotekets brugerråd, der afholder møder for interesserede brugere to gange årligt. Der er allerede kommet mange værdifulde input fra de første 2 brugerrådsmøder.

Fokus på sprog, leg og læring

Biblioteket skal motivere til livslang læring og til vedligeholdelse af et velfungerende demokratisk samfund. Digital dannelse, kritisk tilgang til og forståelse af (digitale) kilder vil fremadrettet være efterspurgte kompetencer; også her er biblioteket en stærk medspiller. En særlig hjørnesteen i bibliotekets arbejde er understøttelse af tilegnelse og fortsat udvikling af det danske sprog hos børn og voksne i Sydslesvig. Det gælder for såvel de med stærke rødder i dansk kultur og for de, for hvem dansk sprog og kultur er et nyere tilvalg.

Biblioteket skal over for vuggestuer, børnehaver og skoler i Sydslesvig vise folkebibliotekets styrke og muligheder for både at understøtte institutionernes læringsmål men også for at markere bibliotekets tilbud, der understøtter leg og læring.

DCB som mødested, som kulturhus og som studiested

Helt i tråd med biblioteksudviklingen i Danmark, har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig fortsat fokus på udviklingen af biblioteksrummet/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og får gode, inspirerende, overraskende oplevelser. Bibliotekets lokaler er borgernes rum, stedet hvor man henter viden og hvor man har udviklende demokratiske diskussioner. Bibliotekerne er lokalsamfundets mødested og er medvirkende til at skabe liv og udvikling i byen.

Som kulturhus stiller biblioteket gerne lokaler til rådighed for mindretallets organisationer og som studiested har såvel Den Slesvigske Samling og Forskningsafdelingen, men også folkebiblioteket forskellige tilbud.

Dialog og oplysning

DCB vil give plads til dialog, debat og demokrati. Mødestedet kan også bruges i relation til demokratiske processer, politiske debatarrangementer, som møderum for foreninger og grupper.

DCB tilbyder borgerhjælp med informationer om f.eks. Nem-ID, borger.dk osv., men også hjælp til brug af computer osv. Borgerservice kan også rumme hjælp til nye danskere i det sydslesvigske samfund, i samarbejde med eksisterende tilbud i Regionskontoret for grænsependlere.

En højt prioriteret opgave for biblioteket er at oplyse om Sydslesvig og mindretallet, herunder også via aktiv deltagelse i mindretallets fællesprojekt "Oplev Sydslesvig".

Tilbyde mere for flere

I takt med at Dansk Skoleforening etablerer flere vuggestuer vil bibliotekets tilbud understøtte dette samt også de forældre, der sender børn i dansk vuggestue.

Tilsvarende vil vi gerne udvikle flere tilbud til de unge, hvor vi i stigende grad også ser elever fra skolerne bruge os som studie/opholdssted. Naturligvis vil vi også – f.eks. via læseklubber – udvide vores tilbud til andre aldersgrupper.

I det følgende afsnit har vi valgt at konkretisere nogle af disse udviklingsopgaver og – ønsker. De præsenteres i følgende skema med fokus på, at de skal supplere – og kvalificere – vores løbende driftsopgaver, som udgør kernen i vores mangfoldige aktiviteter. Det er udgangspunktet, at ca. 20 % af vores ressourcer vil vi dedikere til udviklingsopgaver og aktiviteter, mens 80 % af ressourcerne går til den løbende drift. Arbejdet med både drifts- og udviklingsopgaver er naturligvis under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i vilkårene.

Afsnit 4.5.: Nærmere om Bibliotekets udviklingsopgaver 2019 –

	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %	Bemærkning
	Styrke relationer til brugerne				
2019		Biblioteket ud i samfundet	F.eks. et turismetiltag samt tiltag op til/i forbindelse med 2020-projekt	10	
2019		Forfatterskole	Forberedelse af samarbejde med Sønderborg Bibliotek	10	
2019			Fortsat pres for flere parkeringspladser enten i eller i nærheden af biblioteket.		
2019		Krav fra aftalen i 2018	Evaluering og opfølgning på de nye tiltag for litteraturformidling på nye måder, der virkede bedst.		
2019		Flere unge dansksindede på biblioteket Krav fra aftalen i 2018	Der afholdes en youtube uddannelsesdag gerne i samarbejde med relevante parter (Skoleforeningen, Offener Kanal m.fl.)		
2019		Projekt Læs Piger	Involvering af pigerne i læseoplevelser		
2019			Udbyde små programmeringskurser for børn		
2020			Udbyde små programmeringskurser for børn		
	Fokus på sprog, leg og læring				

2019		Krav fra aftalen i 2018	Fortsat fokus på tilbud om læseklubber		
2019		Digital dannelse	Fortsat fokus på digitale tilbud – opgradering af kompetencer, formidle tilbud, læringsevents, et digitalt oplevelsesrum med f.eks. VR og 3D		
2019		Krav fra aftale i 2018	Udvidelse/permanente tilbud på det digitale (f.eks. også droner)		
2019		Krav fra aftalen i 2018	Evaluering af brug af Bibliotekshaven (mindretallets organisationer)		
2019		Samarbejdsaftale	Ny samarbejdsaftale med Dansk Skoleforening for Sydslesvig	10	
2020			Evaluering af samarbejdsaftalen		
2019		Læselyst for børn og unge	Nye aktiviteter – f.eks læsenat, youtube-bogpræsentationer.	10	
2020			Fortsat fokus på nye læseaktiviteter		
	DCB som mødested				
2019		Studiepladser	Fortsat fokus og opfølgning på projektet Den Slesvigske Samling som forskningsbibliotek, sikre fortsat annoncering af disse tilbud		
2019			Samarbejdet mellem FA og DSS videreudvikles i kraft af tættere samarbejde – f.eks. via nye aktiviteter		
2019		Samarbejde med andre læringsinstitutioner	Yderligere styrkelse af DSS som studierum – nye veje til benyttelsen af DSS. Herunder initiativer, der tiltrækker brugere og relevante institutioner nord og syd for grænsen.		
2019		Krav fra aftalen i 2018	Udbud af bogbusser igangsættes og leverance bestilles	10	

2020			Nye busser ibrugtages og fejres (100-år jubilæet)		
2019		Musikformidling i nye rammer	Nye formidlingsformer for musik – f.eks. morgensang, opera for børn	10	
2020			Videreudvikling af nye formidlingsformer for musik		
	Dialog og oplysning				
2019		Oplev Sydslesvig	Projektet støttes yderligere med konkrete tiltag i huset		
2019		Krav fra aftalen i 2018	Fastlæggelse af hvordan projektet forankres på Dansk Centralbibliotek		
2019		Formidling af digitale ressourcer i biblioteksrummet	Infoskærme i bibliotekerne – både til formidling og "almindelig" information til husets gæster	10	
2020			Evaluering og evt. justering af infoskærme og indhold.		
2019		"Nyt fra Danmark" – kurser og foredrag	Både i og uden for biblioteket tilbydes foredrag "Nyt fra Danmark"	10	
	Tilbyde "mere for flere"				
2019		Nye og anderledes bibliotekstilbud	F.eks. tilbyde tur til Krimimessen i Horsens	10	
2019		Bibliotekskatalog tilbydes skolerne	Skolerne tilbydes en række læselyst-aktiviteter, som de enten kan rekvirere eller komme og få på bibliotekerne	10	
2020			Tilbuddet videreudvikles		
2019		Krav fra aftalen i 2018	Der er fra januar 2018 hele to ledige etager – hvordan kan de bruges, evt. af andre? 3 udnyttelsesmuligheder forelægges både SSF, SdU, Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget. Opfølgning på, hvad der er realistisk og de øvrige organisationers bud.		

4.6. Særligt om to, store opgaver: kendskab til Tyskland og kendskab til Danmark

Dansk Centralbibliotek har noteret sig ønske fra Folketing og Regering, senest som udtrykt i statsministerens tale til Årsmødet i Flensborg søndag 3. juni 2018, at mindretallet kan være brobygger og være med til at øge kendskabet til Tyskland og det tyske – og det er naturligvis en anden opgave, end hvad vi indtil nu har fokuseret på – som vores motto siger, vil vi være mødested for "alt det danske".

Allerede på nuværende tidspunkt er biblioteket dog aktivt med i formidlingsprojektet om "Oplev Sydslesvig", som naturligvis i første omgang har en målsætning om at øge kendskabet til mindretallet, men det kan også bruges som platform for, at man med forskellige initiativer, kurser og lign. kunne fortælle om Tyskland.

Biblioteket vil også overveje andre formidlingsmåder, f.eks. deltage i danske aktiviteter, hvor vi som biblioteket fra grænselandet kan fortælle mere om Tyskland: samtidig er det naturligvis ikke det, vi har haft fokus på hidtil, så det er også et spørgsmål at justere fremadrettet i forhold til relevante kompetencer i retning af at kunne bidrage mere til "Tysklandsstrategien".

I samarbejde med bl.a. Destination Sønderjylland vil Oplev Sydslesvig og DCB også tage initiativ til forskellige udstillinger og gerne et digitalt velkomstcenter, som vi vil etablere i gallerilokaler centralt placeret i Flensborg. Vi har i forvejen lanceret et ønske om at være meget mere turistkontor, og formidle muligheder i Danmark, så flere – ikke bare i mindretallet, men mindretallets venner og familier – får lyst til at besøge, gæste og holde ferie i Danmark, også til festivaler mv.

Vi vil derfor også styrke vores turismeindsats, og er i tæt dialog med VisitDenmark i Hamborg om disse tiltag.

4.7. Forskningsafdelingens opgaver 2019 –

Forskningsafdelingen og Den Slesvigske Samling indgår i løbet af 2018 i et tættere samarbejde på daglig basis. Det gælder særligt i forhold til forskning i og formidling af emner relateret til det danske mindretal i Sydslesvig og Slesvigsk historie generelt, og de vil kunne supplere og/eller substituere hinanden ved visse eksterne arrangementer.

Forskningsafdelingen og Den Slesvigske samling har i fællesskab indgået aftaler med både Syddansk Universitet og Aarhus Universitet, og hver for sig og sammen vil afdelingerne også fremover indgå i samarbejder med kultur- og forskningsinstitutioner i Danmark og Nordtyskland, jf. i øvrigt også det førnævnte samarbejde med ECMI.

Det er fortsat også vigtigt at Forskningsafdelingen er en naturlig samarbejdspartner for hele det danske mindretal i Sydslesvig, herunder især de danske organisationer. Dette sker i øvrigt på mange måder, særskilt skal vi her fremhæve, at afdelingen er inddraget i udarbejdelse af jubilæumsbøger for såvel Flensborg Avis som SSF.

Afdelingen deltager løbende i fælles undersøgelser og udgivelser, ligesom der afholdes fælles foredrag og andre arrangementer. Tilsvarende er det vigtigt, at Arkivet er, og opfattes som, hele mindretallets arkiv, og at det indsamlede materiale som udgangspunkt stilles frit til rådighed for alle interesserede brugere.

År	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
2019	Forskningsprojekt 1	Afhandling/undersøgelse mv. om mindretallet i dag, der er baseret på en kombineret spørgeskema- og interviewundersøgelse.	Grundforskning	15
2020		Do	Afslutning af projektet	
2019	Forskningsprojekt 2	Jubilæumsbøger for SSF, SSW og Flensborg Avis		35
2020		Do	Afslutning af projektet	
2019	Arkivopgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og modtagelse af spontane afleveringer samt fortsat digitalisering	Løbende indsamling og registrering. Løbende ajourføring af hjemmesiden.	20
2020		Do	Do	
2019	Formidling	Foredrag, kronikker, øvrige artikler, udstillinger mm	Min. 6 foredrag og 6 kronikker/artikler	10
2020		Do	Do	
2019	Undervisning 1	Sommerskole	Afholdelse af sommerskole	10
2020		Do	Do	
2019	Undervisning 2	Kildekursus på SDU	Afholdelse af ugekursus	10
2020		Do	Do	

4.8. Øvrige forpligtelser

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er en tysk juridisk enhed, indført i Amtsretten Flensborg den 21. februar 1997 med nr. VR 1572 (Vereinsregister), med seneste justeringer tilført juni 2017. Biblioteket får ud over tilskud fra Danmark også tilskud fra landet Slesvig-Holsten, kredsene Nordfrisland og Rendsborg-Egernfælde, kredsfrle byer Flensborg og Kiel samt ca. 80 kommuner i landsdelen Slesvig.

Som følge af tilskuddet fra tysk side og placeringen i Tyskland skal de til bevillingerne knyttede betingelser fra tysk side ligeledes tilgodeses fx "Jahresabschluss", "Verwendungsnachweis", "Steuerbilanz" og andre krav til regnskabsmæssig afrapportering m.v.. Således skal der tages hensyn til såvel regler, love, vejledninger tilknyttet de tyske bevillinger, tysk lovgivning generelt fx i forhold vedrørende skat, moms, pensionsforsikringer m.v. som til danske regler på tilsvarende området, hvilket kræver, at biblioteket har dybtgående viden på samtlige områder for at kunne opfylde samtlige krav.

"Foreningens regnskabsudarbejdelse og administration er underlagt et betydeligt antal love og forskrifter, der omfatter såvel danske- som tyske regler om forvaltning, budget- og bevillingsregler, skatteret, momsret, ansættelsesret, bogføringsregler samt regnskabsregler. Et sådant omfattende sæt regler stiller betydelige krav til kompetencer og ressourcer" (citater fra Revisionsprotokollat af 27. marts 2012). Grundlæggende hviler Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen på danske forudsætninger, hvor det er muligt.

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaflæggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2019 til Dansk Centralbibliotek et grundtilskud på i alt **28.691.601 DKK** fordelt med 26.515.370 DKK til biblioteksvirksomhed hhv. 2.176.231 DKK til forsknings- og arkivvirksomheden.

5.2. Udbetaling

Tilskuddet til Dansk Centralbibliotek afholdes af § 21.91.01. Tilskud til Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig. Dansk Centralbibliotek modtager tilskuddet i 12 lige store månedlige rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2019 og løber indtil den 31. december 2019, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftaleparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeren.

Overordnet gælder det endvidere, at de opstillede resultatkrav og resultatmål tager udgangspunkt i hele Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs virke og er således ikke alene baseret på det af Sydslesvigudvalget besluttede driftstilskud. Som følge deraf vil evt. ændringer i den økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og -mål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig skal for 2019 til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Undervisningsministeriets anvendelse senest 1. juni 2020.

Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors evt. anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år.

Undervisningsministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19. Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen. Drøftelse tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Centralbibliotek derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest den 15. juli 2019. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse af igangværende aktivitet

Endvidere skal Dansk Centralbibliotek senest to uger forud for hver tilskudsudbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftaleparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med de relevante underskrifter, jf. vedtægterne. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget, jf. seneste bekendtgørelse 2015.

5.7. Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20, stk. 2.

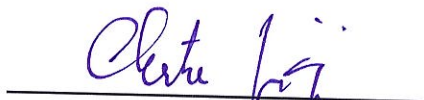
5.8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdes af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg, den 18. januar 2019

Anni Matthiesen
Formand for Sydslesvigudvalget

Christian Jürgensen
Formand for Biblioteksbestyrelsen

BILAG VEDR. ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. aflægges i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsregnskabet aflægges i EUR

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har ved indførelse af ovennævnte regnskabsbekendtgørelse foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret i en længere årrække er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver og indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Balancen

Anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver

Udlånsmaterialer, driftsmidler og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Afskrivning på disse aktiver påbegyndes, når aktiverne er klar til at blive taget i brug. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi (scrapværdi) efter afsluttet brugstid. Afskrivning beregnes lineært over den forventede brugstid, der udgør:

Udlånsmaterialer	4 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4 - 10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen med det samme.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer er defineret som DCB's beholdning af bøger, lydbøger, musik CD'er, spil mv. til brug for udlån.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål.

Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver, med enkeltvis kostpris på over 6.500 €.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes til dagsværdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominal værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuarmæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominal værdi.